

р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51513.

3. Про органи самоорганізації населення: Закон України № 2625-III від 11.07.2001 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 48. - ст. 254.

4. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України № 1678-VII від 16 вересня 2014 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>.

5. Орловський О.С. Правовий статус органів самоорганізації населення [Текст] : дис... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Орловський Олексій Сергійович ; Одеська національна юридична академія. - О., 2004. - 265 арк.

Теорія форми держави Україна

Панченко Б.С. - студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент - **Лазаренко Л.А.**

В теорії під формою держави, зазвичай, розуміють поєднання форми державного правління, форми державного устрою і типу державного режиму, тобто елементів, які розкривають організацію державної влади, її устрій і методи здійснення.

В загальному розумінні форма правління — це організація верховної державної влади, її структура, компетенція, порядок утворення, тривалість повноважень, зв'язок з населенням тощо. За формою правління розрізняють монархії з їх різновидами та республіки. Серед останніх виділяють президентську, парламентську, парламентсько - президентську і президентсько-парламентську республіки.

В свою чергу форма державного устрою трактується як внутрішня будова держави, її національно-державний та адміністративно-територіальний устрій. В теорії розрізняють держави з унітарним і федеративним устроєм [1, 76-77].

Державний режим — визначається основними методами, прийомами, способами, засобами, з допомогою яких здійснюється влада в державі, тобто: участь в державному управлінні народу та врахування його інтересів: колегіальність прийняття рішень; наявність та законодавчо визначених можливостей опозиції; забезпечення прав і свобод громадян тощо. Розрізняють тоталітарний, фашистський, авторитарний і демократичний режими.

Конституційна система формування влади в Україні в останній час набула особливої актуальності. В загальних положеннях Конституції України, прийнятій на п'ятій сесії ВРУ 28.06.1996 р., встановлені наступні засадничі положення:

1. Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою (ст.1). Україна є республікою(ч.2 ст.5).

2. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ч.2 ст. 3).

3. Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові [2].

У відповідності до зазначених засадничих положень, Конституція України мала закріпити систему влади та порядок її формування, відкликання, функцій, а Парламент — прийняти необхідні конституційні закони, в тому числі Закон «Про всеукраїнський і місцеві референдуми».

Відповідно до ст. 6 Конституції України, «Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову». Зазначені три гілки влади є елементами керуючого суб'єкта (влади загалом) на керований об'єкт — суспільство.

Керуючий суб'єкт може ефективно функціонувати, якщо він, його елементи, структурні частини елементів (влада в регіонах) мають законодавчо визначені чіткі функції, завдання, форми взаємодії для досягнення спільної мети.

Конституція містить суперечності щодо структурної будови виконавчої гілки влади та формування регіональних влад. Вимоги Основного Закону щодо формування Вищої ради юстиції, складу Конституційного Суду України, Ради НБУ тощо, призначень на деякі високі державні посади мають наслідком політизацію діяльності зазначених органів і посадових осіб [3, 54].

Визначені п.12 ч.1 ст.85 Конституції України основи системи державного управління призвели до перманентного протистояння гілок влади, боротьби за невизначеність їх функцій та відповідальності шляхом блокування прийняття законів про Президента України, Всеукраїнський та місцевий референдуми тощо. Таке протистояння може мати один результат — руйнацію держави, що фактично і відбувається. Системно порушуються права людини і громадянина, передбачені Розділом II Конституції, серед яких особливо виділимо право на достатній життєвий рівень (ст. 48). Важким тягарем для економіки та життя суспільства стала іноземна валютизація, нестабільність гривні. Загальновизнаним фактом є корупція судової гілки влади, а значить правова незахищеність суспільства і кожної людини. Вища рада юстиції з її конституційним статусом існує сама по собі і не відповідальна за стан справ в судовій системі.

Визначення форми держави Україна має важливе значення для підтримання правового режиму та формування громадянського суспільства. Відповідно до ч.1 ст.5 Конституції Україна є республікою. Наука сформувала ознаки, які притаманні для республіканської форми правління. Частина цих ознак реально, а частина формально притаманні Україні. Формальною ознакою є виборність, особливо депутатського корпусу, тому, що вона в умовах нашої держави зводиться до вибору політичних технологій. Реально відсутня і така ознака республіки, як колегіальність в прийнятті державних рішень. Зовсім відсутня одна з головних ознак республіки — відповідальність влади. З цією обставиною в суспільстві пов'язують його перманентні системні проблеми.

Конституція закріпила унітарну форму державного устрою України (ч.2 ст.2), однак наявність в її складі Автономної Республіки Крим викликає певні заперечення цього конституційного визначення. Теорія держави в пошуках пояснень для подібних ситуацій, що суттєво впливають на управління, використовує поняття «децентралізована унітарна держава» [4, 6].

Державний режим в Україні, як це закріплено в ст.1 Конституції, демократичний. Це означає, що в нашій державі має панувати народовладдя. Спеціальний аналіз авторами цієї статті виступів державних, політичних, громадських діячів, науковців не виявив прихильників думки, що Україна є державою народовладдя. Навпаки, постійно підкреслюється відсутність рівності та свободи людей, вільної участі народу в управлінні державою. Констатується, що Україна — своєрідний кланово-корумпований олігархат.

В якості висновку варто зазначити, що європейська і світова практика свідчить, про необхідність виявлення і наукової оцінки нових тенденцій, які виливаються на визначення форми держави. Дослідження і науково-практичні дискусії щодо форми держави Україна могли б стати своєрідним компасом для суспільних перетворень, забезпечення ефективного державного управління.

Список використаної літератури:

1. Загальна теорія держави і права. / За ред. В.В.Копейчинкова, К: Юрінком Інтер-1999 р., С.- 76.
2. Конституція України. — К., 1996.
3. Тацій В. Й., Грошев Ю. М. Правові заходи охорони Конституції // Вісн. Академії правових наук України. — 2005. — № 3. — С. 41—42.

4. Коментар до Конституції України, Інститут законодавства Верховної Ради України, Київ 1996.

Роль правоохоронних органів у формуванні правової держави в умовах євроінтеграції України

Валова А.В. - студентка навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент - **Грянк Г.В.**

Для органів внутрішніх справ України сьогодні є найактуальніші проблеми: недосконалість організаційної й функціональної побудови; неефективність планування та інспектування діяльності органів внутрішніх справ; недостатній вплив центрального апарату МВС України на конкретне положення справ на місцях; відсутність діючих критеріїв оцінки роботи органів внутрішніх справ в боротьбі зі злочинністю та охороні громадського порядку; слабка взаємодія між підрозділами системи МВС з іншими правоохоронними органами та органами державної влади; незадовільне матеріально-технічне забезпечення, що відстає від рівня соціально-економічного розвитку суспільства та сучасної злочинності; виконання міліцією невласливих їй функцій; недосконалість системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів; професійна деформація співробітників тощо.

На сучасному етапі простежується тенденція, коли Захід і Росія не розглядають Україну як самостійну геополітичну одиницю. Причиною цього є стійке уявлення про відсутність самодостатності країни як суб'єкта геополітики. Результатом зазначених тенденцій став своєрідний геополітичний вакуум України, що окреслив нагальну потребу в пошукові теоретичного обґрунтування її геополітичної функції. Зокрема, А. Костирев вважає, що реалізація геополітичної функції України перебуває в площині діалогу цивілізацій, між морськими та континентальними геополітичними центрами сили, між Європою та Азією [1, с. 135].

Говорячи про реформування системи правоохоронних органів України, необхідно не забувати про вдосконалення нормативно-правового регулювання діяльності органів внутрішніх справ. Створення повноцінного правового підґрунтя - це, безперечно, одне з головних завдань реформування МВС і правоохоронних органів загалом. Реформаторські дії мають спиратися на відповідні нормативно-правові акти, які визначають завдання та функції тієї чи іншої правоохоронної структури, її місце і роль у системі виконавчої влади, принципи діяльності тощо. Необхідно розділити функції органів внутрішніх справ із урахуванням принципу системності розподілу повноважень. Отже, нормативно-правове закріплення концептуальних основ правоохоронних органів позитивно вплине на процес реформування [2, с. 16].

Останнім часом спостерігається активна законодавча діяльність, спрямована на вдосконалення чинної нормативно-правової бази регулювання діяльності МВС України, приведення її у відповідність до європейських і світових стандартів у правоохоронній сфері.

У свою чергу, докорінній трансформації підлягають світоглядний базис і поведінкові установки, які були визначальними в діяльності радянських правоохоронних органів. І досі стереотипи, притаманні старій системі, заважають розв'язанню сучасних проблем захисту населення від протиправних посягань. Необхідно, щоб вітчизняні правоохоронці перейшли від старої карально-репресивної домінанти своєї діяльності до дієвого захисту й пропагування загальнолюдських цінностей, служачи не певній партії чи клану, а кожному громадянину, закону, інтересам розвитку всього українського суспільства.